

בית מדרש • הוצאה לאור

נהורא דשמעתתא

גליון אקטואלי מרתק מבית היוצר של אש התורה

לעילוי נשמת הגאון המופלא צנוע זמעלי - רבי שלמה ב"ר מאיר שפידיא זצ"ל

מהדורת זכרון שלמה

הכשרת כתרים וסתימות לפסח ע"י אכילת גזר

שייד 'אגב דוחקא דסכינא' מאחר שהוא כבר מרוסק.

ובארחות רבינו הקה"י (ח"ב עמ' כז) נשאל בזה. וכתב טעם להקל, כי מאחר והדרך לאכול את ה'חרייף' כשהוא מרוסק ומלול, יש לומר שאופן זה לא שייד 'אגב דוחקא דסכינא' מאחר שהוא כבר מרוסק.

ונראה לדון עצה חדשה, ע"פ המבואר בשו"ע (י"ד צ"ה) שחיתוך לְפַת נחשב הגעלה לסכין, ואף דבר חריף אינו מפליט את הסכין אחרי חיתוך הלפת, מפני שטעם הלפת משונה ומבלבל את הטעם הבלוע בסכין. וכתבו הפוסקים דהוא הדין חיתוך גזר בסכין, מועיל להגעיל כמו שנתבאר לענין לְפַת (נד יהודה ס"ק לט, חכמת אדם כלל מ"ט ט, כה"ח סקס"א).

ומעתה מצינו עצה לאכול גזר בערב הפסח, ובזה יועיל לבלבל טעם הבלוע בשיניים שלא ייפלט אף ע"י דבר חריף.

[ואמנם מבואר בשו"ע שהגעלה זו של חיתוך הגזר מועילה לתקן הסכין לחיתוך דבר חריף אחד, אך אם רוצה לחתוך דבר חריף נוסף צריך שוב לחתוך גזר. אולם עכ"פ יהיה בזה תועלת להתייר אכילת ה'חרייף', ובשאר הפסח ימנע מאכילת דבר חריף, אלא אם כן ישוב ויאכל גזר לפניו.]

וביד יהודה נסתפק דלא מהני זאת אם נשתה הרבה בין חיתוך הגזר לחיתוך הדבר החרף. ולפי"ז לא יועיל לאכול הגזר מערב פסח, אך י"ל שילעס הגזר לפני אכילת ה'חרייף'.

ואולם יעויין בפרי מגדים (שפ"ד כ"ב) ובחכמת אדם (מ"ט ט) שכתבו, דלא נאמרה עצה זו אלא לענין בשר בחלב, ולא בשאר איסורים [ודלא כערוה"ש שנקט דמהני גם לענין שאר איסורים].

אולם נראה שלענין זה חמץ בפסח דינו כבשר בחלב ולא כשאר איסורים, שכן שנבלע טעמו קודם הפסח היה היתר, כמו בשר בחלב שמוותרים בשעת בליעתו, כמבואר בביאור הלכה (רי"ש סימן תנ"ב).

שאלה: כידוע, כלי מתכת שנתבשל בהם חמץ אסורים בשימוש בפסח, מפני שטעם החמץ החם נבלע במתכת, וחוזר ונפלט לתבשיל החם בפסח. ומטעם זה עוררו הפוסקים על המצוי בימינו שיש בשיניים כתרים או סתימות העשויים מתכת, שיש לחוש שטעם החמץ נבלע בהם, ונפלט בעת אכילת דבר חם בפסח, ח"ו.

ואכן יש שהורו מטעם זה להמנע מאכילת חמץ חם כ"ד שעות קודם זמן איסור חמץ, ובכך נמצא שבזמן האיסור כבר נפגם הטעם ואינו בן יומו, ובכך אין בו איסור תורה.

מסקנא דשמעתתא

נידונים אקטואליים בראי ההלכה

רב המכון רבי צבי דותן שליט"א - מורה הוראה וראש כולל בני איילון - אחיסמך

אך השיג על זה במועדים וזמנים (הגש"פ עמ' יב), דאין זה מועיל רק לענין החשש שייפלט הטעם ע"י אכילה או שתיה של דבר חם. אך אין זה מועיל לטעם הנפלט ע"י דבר חריף, דדבר חריף מפליט ואוסר גם טעם פגום (שו"ע י"ד צ"א א), שחריפותו מתקנת הפגם ואוסרת אף בדבר שאינו בן יומו. ונמצא שבאכילת דבר חריף בפסח, ייפלט כל החמץ שנבלע שם במשך השנה.

ותיירה מזו, שדבר חריף כוחו להפליט טעם מהסכין שנחתך בו אף כשאינו חם, אגב דוחק הסכין (שם). ויש ללמוד מזה שכמו כן לעיסת דבר חריף בשיניים המכוסות כתר מתכת כוחה לפלוט טעם הבלוע בכתר אגב דוחק הלעיסה גם כשאין הדבר החרף חם.

ואכן הביא שמטעם זה יש הנמנעים מלאכול דבר חריף כל הפסח, אך עדיין יקשה איך מצינו ידינו ורגלינו באכילת ה'חרייף' בליל הסדר?

תשובה: במנחת שלמה (תניינא נ', במכתבו לחזו"א) כתב מטעם זה, שנכון מאד לשתות מעט מים חמים קודם הפסח שחומם הוא כמו שהוא רגיל לשתות תמיד, ולהגעיל בכך את השיניים, על סמך הכלל שהכשרן הוא כדרך תשמישן.

אך במועדים וזמנים ועוד אחרונים השיגו על דבריו, דלא מהני הגעלה זו להתייר פליטת דבר חריף, האוסר גם בנותן טעם לפגם.

צורתא דשמעתתא

סקידה מקיפה של סוגיה הלכתית

הרב מנחם אדלר - דאש בית המדרש

השלכות אקטואליות לישראלים - באיסורי טומאת כהנים

אחת ההשלכות הבודדות לדיני טומאה וטהרה הנוגעת **מדאורייתא** גם בזמנינו, היא איסור הכהנים בטומאת מת. אך ראוי לדעת כי איסור זה נוגע גם **לישראל**, האסורים מן התורה שלא לטמא כהן, כמבואר ברמב"ם (אבל פ"ה ה"ה) שישראל המטמא כהן **לוקה**. [עני ברדב"ז שהמקור לכך מ"לא יטמא" (ויקרא כא), דקרינן ביה "לא יטמא". וזהו איסור עצמי, מלבד מה שעובר בכך משום 'לפני עור'].

וכתב המשנ"ב (שמי"ג ד), שאפילו כהן **תינוק** שאינו בר הבנה כלל, ישראל הגורם לו טומאה עובר באיסור תורה. שאין הטומאה תלויה בדעת וכוונה, אלא הטומאה לכהן כאכילת נבילה לישראל, וכשמטמא התינוק הרי זה כמאכילו נבילה בידיים. נוכח עוררו לשים לב לכך בארגון טיולים קבוצתיים ע"י תלמודי התורה וקעמפיים למיניהם, שלא להכנס לקברי צדיקים ומקומות האסורים לכהנים, שהרי בדרך כלל חלק מהילדים כהנים, ונמצא שגורמים להם טומאה.

הבאת טומאה למקום שיש בו כהן ע"פ סטטיסטיקה

טומאה בבטן המטוס: מצוי מאד בטיסות מחו"ל, שמעבירים בהם נפטרים לקבורה בארץ, וכתבו הפוסקים שאסור לכהן להצטרף לטיסה כזו, מאחר שהטומאה עולה מתא המטען ומתפשטת בכל המטוס, ואין קרקעיתו חוצצת מאחר ועשויה מתכת המקבלת טומאה, ומטעמים (נזר"ל) (חז"ל י"ד ר"א ט', מנח"ש ס"ס ע"ב, אגרו"מ י"ד ח"ב קס"ד).

ומשום כך הקשה הגר"י זילברשטיין שליט"א בספרו "כנפי רוח" (הלכות הטס במטוס, פ"ב י"ב. נדפס באבני חי' ח"ב), איך מותר לקרובי הנפטר להכניס טומאה במטוס נוסעים, הלא קיימת הסתברות גבוהה שבין מאות הנוסעים לפחות אחד מהם כהן, ונמצא שגורמים לו טומאה. ואמנם כאשר מכניסים את הנפטר קודם כניסת הנוסעים אין כאן איסור מטמא כהן בידיים, אבל עדיין יש בכך משום 'לפני עור', שמכשיל את הכהן שאינו מודע לכך לעבור בשוגג על איסור טומאה. והניח בצריך עיון. [נע"ש דאין להקל מחמת שעובדי החברה הנוכרים הם אלו שמכניסים את הטומאה למטוס, מפני שסוף סוף עושים כן מחמתו, ואיסור לפני עור תלוי במה שגורם המכשול ואין צריך מעשה בידיים].

ובברכת האהל (הע"ק ט) כתב, שמאחר ורוב הנוסעים אינם כהנים, ניתן לתלות על כל אחד מהם שהוא מן הרוב, וממילא אין כאן משום לפני עור¹.

אך ב'כנפי רוח' כבר הביא סברא זו בשם ת"ח גדול, ודחאה. משום שיש להוכיח שכאשר הנידון איננו על **אדם יחיד** אלא על **קבוצה**, אין תולים שכל הקבוצה באה מן הרוב, אלא דנים כפי ההסתברות שרובה מהרוב ומיעוטה מן המיעוט, וכפי אחוז הכהנים בציבור כך מספר הכהנים בקבוצה. והביא כן מהמרדכי (חולין תשל"א) גבי תבואה הנמצאת בחורי הנמלים בצד השדה, דלא אזלינן בתר רובא לומר שכולה שייכת לבעל השדה, אלא נקטינן שחלקה בא מהמיעוט של מתנות העניים, כיון ש"אי אפשר שלא יהיה בה שום דבר מלקט שכחה ופאה".

טומאה בכביש המנהרות: ובאמת כבר דנו בזה בנוגע להכנסת טומאה בכביש המנהרות². דנהה בשנים האחרונות נתרבו כבישי המנהרות בארץ הקודש. מנהרות 'הראל' בכביש 1 בפאתי ירושלים, 'מנהרות הכרמל' הארוכות בחיפה, ועוד. ועוררו הפוסקים, שכאשר רכב הנושא עמו טומאה נכנס במנהרה³, הרי הוא מטמא את כל הנוסעים המצויים בה.

ובשלמא לכהנים מותר להכנס, שיכולים לסמוך שאין טומאה במנהרה באותה שעה, אבל על נהג הרכב שיש בו טומאה יקשה, איך מותר לו להכנס בה, הרי מאחר שאחוז הכהנים בציבור הוא לפחות אחד לארבעים (משוער), נמצא שמנהרה המחזיקה 80 נוסעים קיימת בה הסתברות גבוהה שיש בה לפחות שני כהנים, ועובר באיסור דאורייתא של מטמא כהן בידיים.

וגם בזה יש שצידדו להיתר³, מפני שיכול לדון על כל א'

מהמצויים בה שהוא מן הרוב שאינם כהנים. אולם רוב הפוסקים נקטו לאיסורא, וכפי הכרזו שהוציאו על כך (בשנת תשע"ז, נדפס במדריך לכהנים), שרכבים הנושאים טומאה מתבקשים לנסוע דרך כביש 443 ולא דרך המנהרות בכביש 1.

ובאור שמח (חי' רמ"ש חולין י) הוכיח יסוד זה ממתנ"י (טהרות פ"ה מ"א), שכל מה שהולכים אחר הרוב הוא רק כאשר הנידון על **יחיד**, או אפילו על רבים אך העמדת הספק היא על כל אחד בנפרד בזה אחר זה. משא"כ כאשר נתעורר הנידון מתחילה **בבת אחת על קבוצה**, אין הולכים אחר הרוב לומר שכולה מן הרוב, אלא נקטינן כפי ההסתברות, שרובה מן הרוב ומיעוטה מן המיעוט.

וטעם הדבר המתיק באופן נפלא, שלא אמרה תורה ללכת אחר הרוב אלא כשיש 'סתירה' בין הרוב למיעוט, ואי אפשר לקיים את שניהם. כמו כאשר הנידון על אדם אחד, שאי אפשר לקיים באותו אדם את הרוב והמיעוט יחד, ובזה אמרה תורה 'הלך אחר הרוב'. משא"כ כאשר הנידון חל מעיקרא על **קבוצת** אנשים, אין כאן סתירה והתנגשות' בין הרוב למיעוט, שהרי ניתן להניח שרובה מן הרוב ומיעוטה מן המיעוט. ומאחר שיש מקום להוראת המיעוט אין סיבה להתעלם ממנו.

¹ ומ"מ כתב שחובה על המכניס לפרסם שיש טומאה בטיסה, וכמו שלמד הבנין ציון (קייט) מהחיוב לציין את הקברים (מור"ק ה), שיש חיוב לפרסם את מקומות הטומאה. וטענה זו הוזכרה באחרונים גם בנוגע להכנסת טומאה בכביש המנהרות, שהמכניס טומאה בלא פרסום הדבר עובר על החיוב לציין את הקברים.
² ואין זה דוקא ברכב חב"א קדישא, אלא גם במי שעבר ניתוח וחיבור לו בשנית אבר שנקטע ר"ל, דכל שלא נתאחה הוא כאבר מן החי המטמא באהל, או בנפל ר"ל.
³ בציוני הלכה 'אבלות' הביא דהכי מ"ט בשם הגריש"א. אך סותר למובא בשמו שהורה למי שעבר ניתוח שתילת אבר, שלא ייכנס למקום ציבורי כל זמן שלא נתאחה האבר החדש, דקודם שנתאחה הוא מטמא כאבר מן החי וצריך ליהרר שלא להכשיל כהנים.

ועפ"י הסיק ב'אפיקי מים' (פתיחה לטהרות) בנוגע לכביש המנהרות, שמאחר והנידון על זהות הנוסעים במנהרה חל בבת אחת על כל הנמצאים בה בעת כניסת הטומאה, אין אפשרות לדון כל א' ע"פ הרוב, אלא דנים כפי ההסתברות, שיש בהם כהן.

חילוק בין מטוס למנהרה: אלא שלפי המבואר באו"ש (והוכיח כן ממתניתין, ע"ש), שגם כאשר הנידון על קבוצה אזלינן בתר רובא במקרה שהעמדת הספק הייתה על כל א' **בזה אחר זה** ולא נתעורר הנידון **בבת אחת** על כולם יחד. מעתה יש לחלק בין מטוס למנהרה, שדוקא במנהרה מאחר שכניסת הטומאה נעשית כאשר הקבוצה כבר נמצאת בתוכה, והנידון חל מעיקרא על כל הקבוצה בבת אחת, בזה לא אזלינן בתר רובא.

משא"כ במטוס שהכנסת הטומאה נעשית לפני כניסת הנוסעים, והנידון הוא על זהות הנוסעים העתידיים, יש מקום להעמיד הנידון **בזה אחר זה** על כל א' מהנוסעים העתידיים להיכנס, וכלפי כל א' מהם ניתן ללכת אחר הרוב שאינו כהן ואין כלפיו הכשלה. [ובזה א"ש המנהג להטיס נפטרים, שלא הוציאו הרבנים כרוז לאסור הדבר, כפי שמצינו במנהרות].⁴

הבאת טומאה ע"י פתיחת דלתות

בכדי להבין משמעות פתיחת הדלתות לאיסור טומאת כהנים יש להקדים, כי **מדאורייתא** מתפשטת הטומאה רק למקומות **הפתוחים** לחדר שנמצא בו המת, אך אם נמצא בחדר סגור אין הטומאה מתפשטת ואין איסור לכהנים לשהות בחדר הסמוך. אך **מדרבנן** מתפשטת הטומאה גם בעד דלת סגורה לכל המקומות שעתידה הטומאה לעבור בהם, וזהו הדין הנקרא 'סוף הטומאה לצאת' (כ"ה להכרעת המשניב ק"ח ח' ורוב הפוסקים, דסוף הטומאה לצאת הוא מדרבנן). ויש להוסיף, כי מאחר שיש טומאה דרבנן במקומות שעתידה הטומאה לעבור בהם (כגון חדר מדרגות וכדו'), כל החדרים **הפתוחים** לאותו מקום, על אף שאין הטומאה עתידה לעבור בהם, מ"מ מתפשטת ונכנסת גם לתוכם הטומאה דרבנן של 'סוף הטומאה לצאת' דרך הפתח הפתוח.

נמצא מעתה, כהן המתגורר בדירה שבקומה ראשונה, ונודע שיש טומאה בדירה **סגורה** בקומה השלישית. חדר המדרגות יש בו טומאה **דרבנן** מחמת שעתידה הטומאה בו כשיוציאוה מהבנין, אולם דירת הכהן בקומה ראשונה טהורה. אך אם יפתח מישו את דלת דירתו של הכהן, תיכנס ותתפשט לתוכה הטומאה דרבנן שבחדר המדרגות ותטמא אותו מדרבנן. ואם לאחר מכן (בעוד הדלת בקומה ראשונה פתוחה) יפתח מישו את דלת הדירה בקומה שלישית שהטומאה בתוכה, יעבור הפותח על איסור מטמא כהן **מדאורייתא**, משום שעל ידו נתפשטה הטומאה **מדאורייתא** לחדר המדרגות ומשם לדירת הכהן.

פתיחת דלתות מחלקה ו'תינוקיה':

עוררו הפוסקים, שכאשר בא לבקר כהן בבית החולים, יש להמנע מפתיחת דלת המחלקה או פתיחת החדר שבו הכהן. שיש לחוש שבפתיחת הדלת מכניס אליו טומאה ומטמא את הכהן [בטומאה דאורייתא אם על ידו נמצא המעבר בין הכהן לטומאה פתוח, או בטומאה דרבנן, אם לולי פתיחתו הייתה הטומאה דרבנן מתפשטת רק באזור שעתידה הטומאה לעבור בו, ובפתיחתו מתפשטת אף לתוך מחלקה זו]. ועל כן ימתין שאחר יפתח.

ולפי הנתבאר היה נראה, שכך הוא הדין גם אם אינו יודע שיש כהן במחלקה, אם יש בה עשרות מטופלים ויש הסתברות שיש בה כהן (כדין מנהרות הני"ל). אולם בטהרת כהנים (עמ' נז) הביא מהגר"י קרליץ שאם אינו יודע שיש כהן מותר, וצ"ע.

ובמקום שידוע שיש כהן האיסור הוא גם כשהכהן **קטן**, ועורר על כך הגר"ש אוירבך (שלחן שלמה רפואה ח"א עמ' כט), והורה מטעם זה לילודת אשת כהן, שבמידה ואין התנגדות מצד הרופא יש לקחת את התינוק הביתה תוך 24 שעות מהלידה. מפני שבכל פתיחה של דלת ה'תינוקיה' מכניס טומאה דאורייתא ומטמא את התינוק בידיים [וכ"כ בתורת היולדת סי' ב].

ויש לשים לב שהדבר נוגע לא רק לילודת (אשת הכהן), אלא גם לחברותיה, וכל היודע שיש תינוק כהן בתינוקיה. שכל זמן שהתינוק הכהן נמצא שם, אין להיכנס או לפתוח את דלת התינוקיה שלא לצורך הכרחי [כגון כדי להראות את התינוק (שאינו כהן) לקרובי המשפחה], שכן בפתיחת הדלת מטמאים את התינוק הכהן המצוי שם. וכאשר אין בתינוקיה תינוק כהן ידוע, לכאורה בדרך כלל אין בה כמות תינוקות שההסתברות תחייב שיש ביניהם כהן, ואין צורך להמנע מפתיחת הדלת שלא לצורך.

[מה דמטו בכמה ספרים מהשבט הלוי (חז"ק ע"ה) והגר"מ שטרנבוך שחולקים על הוראה זו, המעייני בדבריהם יראה שכתבו רק זאת שאין להפריד ולהוציא את התינוק מביה"ח בעוד שאמו נצרכת לשהות שם. שההפרדה בין התינוק לאם היא סכנה לתינוק. אך בודאי מודו שיש להמנע מפתיחת התינוקיה שלא לצורך, וכן שאם יש אפשרות שהאם עצמה תצא בודאי שיש להקדים ולצאת. וכך מטו בשם הגר"מ שטרנבוך (אליבא דהלכתא קובץ עא עמ' כב)].

4 רוב והסתברות בכשרות החלב בימינו

עוררו האחרונים בנוגע להיתר שתיית החלב בימינו, כי מאחר ונתברר ע"פ בדיקות, שאחוז הבהמות הטריפות עומד על אחת לעשרים (דהיינו 5%). בשלמא אם חולבים פרה אחת בפני עצמה כמו שהיה כל הדורות, ניתן לסמוך על הרוב שאינה טריפה וחלבה מותר, מפני שדנים על פרה אחת בפני עצמה. אך בימינו שהדרך לחלוב בבת אחת מאה פרות, וחלבן מתערב יחד ישירות לתוך מיכל גדול, הרי נמצא שהנידון הוא על כל החלב יחד, ואם אנו דנים על כל קבוצת הפרות שנחלבו הרי עלינו לדון כפי ההסתברות שחמישה מתוך טריפה. ואין החלב האסור מתבטל ברוב, מפני שתערובת לח בלח צריך ששים בהיתר כנגד האיסור, וכאן יש רק עשרים כנגדו, ואין מותר החלב בשתייה.

אך לפי דברי האור שמח התשובה מבוארת, שכל הכלל שהולכים אחר ההסתברות הוא דוקא כאשר נתעורר הנידון מתחילה בבת אחת על כל הקבוצה. ועל כן כאן, שנידון היתר החלב לא נתעורר רק לאחר שנתערב חלב כולו במיכל הגדול, אלא היה קיים על כל אחת בפני עצמה עוד לפני שנחלבו, אם היא טריפה והחלב שייחלב ממנה אסור או שהיא כשירה, ולכל היותר בתחילת החליבה מייד עם צאתו ממנה, טרם התערב עם חלב כולו. ועל כן שפיר אזלינן בתר רובא.

[יש טעם נוסף לחלק, שאין ההסתברות בנויה על מיעוט ידוע של טריפות לפנינו, אלא על בדיקות שנעשו בהמות שנשטפו, והיו מיעוטה דליתא קמן, ואכמ"ל. וע"ע אריכות בקבצי 'נתיב החלב'].

נהורא לנשימה

טיפים להיים מאושדים בדרך התורה

כשצריכים עזרה מבחוץ...

כתב הגרש"ד פנקוס זצ"ל במכתב אישי לבחור (אגרות ומאמרים עמי מג):

נראה לי שאתה משתדל מאד, ועושה ככל יכולתך, וכבר יצאת ידי חובת השתדלות. עכשיו אתה בשלב שאתה צריך עזרה מבחוץ.

לכן אני יתן לך שם וכתובת, שאליו תפנה, והוא יעזור לך.

קוראים לו ה' יתברך.

הוא חזק מאד, שבאמת הוא ברא את הכל.

ואני יודע בסוד, שהוא גם אוהב אותך באופן אישי, והוא מחכה שתפנה אליו.

אין בעיה למצוא את הכתובת שלו. הוא נמצא בכל מקום. וגם ברגע הזה שאתה קורא את המכתב, אתה יכול פשוט לפנות אליו.

אני כותב את זה, מפני שהרבה חושבים שתפילה זה ענין של 'עשיית מצוה', ומדרגות.

כל זה נכון, אבל לא העיקר.

העיקר הוא שהקדוש ברוך הוא - הוא אישיות ברורה, חי וקיים, שאפשר לתפוס איתו קשר אישי. ומעולם לא התאכזב מי שעשה כך.

וכמה שהדבר יותר פשוט ופרקטי, יותר טוב ויותר מועיל.

והעיקר שיהיה קשר אישי. פשוט לספר לו במילים שלך על הבעיה שלך, ולבקש ממנו עוד הפעם ועוד הפעם.

מי שיתן לך עצה אחרת, חבל על ההשתדלות. תלך ישר למי שיכול לעזור לך באמת. **תתפוס אותו ואל תעזוב אותו! עד שהשגת את כל מה שלבך חפץ.**

מדוע הושמטה הקושיא המרכזית?

קושיות "מה נשתנה?" נשאלות לאחר מזיגת הכוס השני. כמבואר במשנה (פסחים קטז). "מוזגים כוס שני, וכאן הבן שואל...". ופירשו הרשב"ם והראשונים, שטעם השאלה במקום זה דוקא, משום שמזיגת הכוס פעם שניה לפני התחלת הסעודה היא דבר תמוה, ומעורר את הבן לשאל.

אך יש בדברים פלא גדול. שאם הדבר התמוה שמעורר שאלה הוא מזיגת הכוס השנית, מדוע לא מצינו בין ארבע הקושיות את הקושיה הזו בעצמה? שבכל הלילות אין מוזגים כוס שני לפני הסעודה, הלילה הזה מוזגים גם מוזגים? וצריך עיון גדול.

לתגובות: מייל: A9768552@gmail.com פקס: 077-470-4472

לעזרנא

שאלות מרתקות בהלכה המעשית בימינו

בשורה משמחת למחברי ספרים!

הודות להתארגנות מרוכזת של הדפסת כמות גדולה של ספרים יחד, ניתן להצטרף ולקבל הדפסה איכותית ביותר בהוזלה משמעותית של אלפי שקלים. שילחו את פרטי הספר (מס' עמודים ועותקים) למייל A055-9236309@gmail.com

מראי מקומות

ניתן להשיג מראי מקומות בהירים ומפורטים שיו"ל ע"י מכון אש התורה, על הנושאים: ל"ט מלאכות שבת, מוקצה, ביצה, ריבית, משניות תרומות, שביעית, אהלות (ח"א) ניתן להשיג בכתובת: A9768552@gmail.com

שיעורי הלכה, סוגיות, משניות, ואקטואליה

שיעורי ביהמ"ד להאזנה ולצפייה, בקול הלשון תיקיית הרב מנחם אדלר שיעורי הלכה ואקטואליה עם המחשות, שיעורי סוגיות בעיון, משניות 2 פרקים ב20 דק'

הגליון מוקדש

לע"נ ר' דב ב"ר יחזקאל שרגא ז"ל

נלב"ע כ"ה כסלו

ת.נ.צ.ב.ה.

משתתפים בזכות להמתיק את התורה - וזוכים לנחת ומתיקות התורה!
3 דרכים להקדיש את הגליונות :

1. בטלפון: 0799-690776 2. בנדריים פלוס קופת מכון אש התורה 3. במייל.